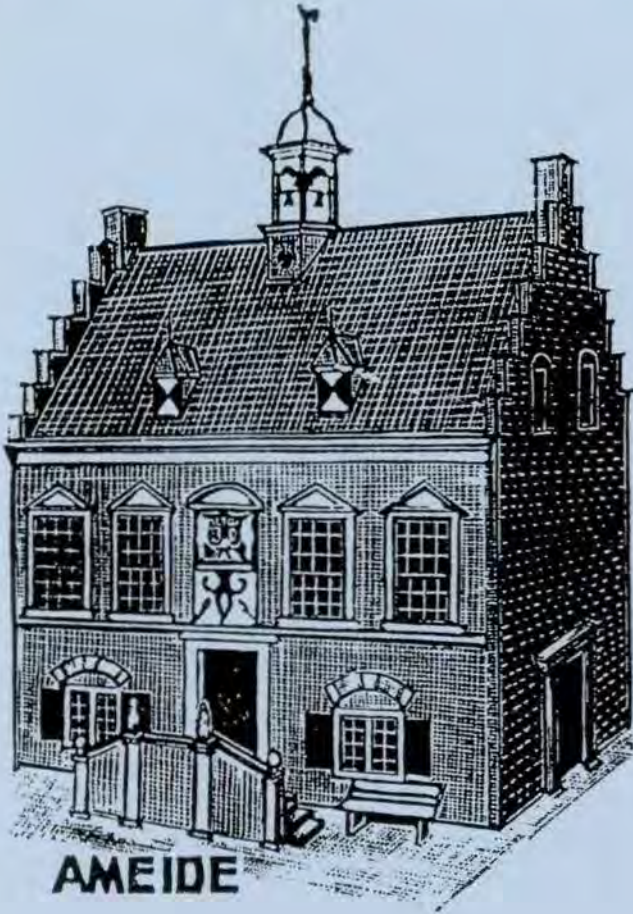

*Historische Vereniging
Ameide en Tienhoven*

AMEIDE

Jaargang 10
nr. 1

TIENHOVEN

NIEUWSBLAD VAN DE HISTORISCHE VERENIGING AMEIDE en TIENHOVEN

De Vereniging is gevestigd in Ameide en heeft haar domicilie in het oude Stadhuis aldaar. Ze is opgericht op 13 december 1989 en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Dordrecht onder nummer 40324336.

BESTUUR:

Voorzitter	G. Streefkerk, Paramasiebaan 11, 4233 EX Ameide, ☎ 601369
Secretaris	P. Will, Hazelaarlaan 21, 4233 HN Ameide, ☎ 602535
2e secretaris	R.G. Smith, Nieuwstraat 1, 4233 EE Ameide, ☎ 602127
Penningmeester	H. de Haan, Hoepmakersstraat 12, 4233 GM Ameide, ☎ 602123
2e penningmeester	J. Stasse, De Bogerd 19, 4233 GN Ameide, ☎ 602488
Alg. adjunct	A.M. den Oudsten, Kerkweg 29, 4235 VT Tienhoven, ☎ 601249
Lid	J.D.C. Laroo, Voorstraat 8, 4233 EA Ameide, ☎ 602026
Lid	C.J. Neels, Lekdijk 24, 4235 VL Tienhoven ☎ 601320
Lid	C. den Oudsten, Hogewaard 12, 4235 VS Tienhoven, ☎ 601966

CORRESPONDENTIEADRES

P. Will

EXCURSIES

A.M. den Oudsten

REDACTIEADRES KWARTJAALBLAD

J.D.C. Laroo

LEDENADMINISTRATIE

J. Stasse

CONTRIBUTIE

Deze bedraagt fl 25,- per jaar, over te maken op bankrekening nummer 301952248 van de Rabobank te Ameide t.n.v. de penningmeester van de vereniging.

INHOUDSOPGAVE:

- Ten geleide
- Uitnodiging: Avond over meten en wegen op 11 maart
- P. van Toor: Dagtocht Historisch Delft
- Mededelingen van de bestuurstafel
- Rondom het gedenkteken
- De rondzendbrief
- Een momentopname van het monument
- Ds. T. Poot: Mijn bevrijdingsdag
- P. van Toor: De grote kerk van Ameide in 1746
- G. Streefkerk: Nader over het Sluise en Boezemgemaal
- C.J. Neels: De familie Goudriaan en Ameide
- C.J. Neels: De barones vertelt
- De hemel schreit boven Lakerveld
- A.M. den Oudsten: Uit de tijdschriften

de watermolen
van Aart de Groot en Jantje Brandwijk.

TEN GELEIDE

Voor u ligt nummer een van de tiende jaargang.

Wist u dat we als Hist. Vereniging het tiende jaar van ons bestaan zijn ingegaan?

Let u speciaal op de aankondiging van onze maart-avond en op de oproep het gedenkteken te gedenken.

Door een misverstand is in de vorige aflevering niet opgenomen het verslag over de tocht naar Delft, dat Peet van Toor ons had doen toekomen. Hiervoor alsnog onze excuses. We plaatsen het zonder meer, daar het een aardige aanvulling op het redactionele stuk van vorige keer blijkt te zijn.

UITNODIGING VOOR EEN AVOND OVER MATEN EN GEWICHTEN

Deze avond voor alle leden en belangstellenden
wordt gehouden
op DONDERDAG 11 MAART 1999
traditioneel in het oude Stadhuis van Ameide.

Op deze bijeenkomst, die om acht uur begint, komt de heer J.W.A. Zodenkamp uit Made ons veel vertellen en tonen over Nederlandse gewichten, lengtematen en inhoudsmaten door de eeuwen heen. Hij is bestuurslid van de Vereniging G.M.V.V., wat staat voor 'Gewichten en Maten Verzamelaars Vereniging, opgericht 1973.

U begrijpt dat we met een kenner bij uitstek te maken hebben. Hij stalt ook een collectie objecten uit, waarbij ondermeer het verschil tussen echt en namaak wordt aangestipt. Wie zelf iets aan voorwerpen, etcetera, heeft op dit gebied, wordt verzocht die mee te brengen. De inleider zal leeftijd, herkomst en het gebruiksdoel bepalen en desgewenst de waarde taxeren.

Het is beslist een onderwerp dat ons allen aangaat. Je staat er gewoonlijk niet bij stil, dat de mensheid zonder maatstok, peilschaal en gewichtenstelsels compleet onhand zou zijn. Elke dag zijn we toch bezig met maten en gewichten. Het begint al bij de geboorte: een mensje wordt schoon aan de haak gewogen; zo en zoveel pond plus wat onsjes meer of minder. Eveneens wordt je lengte haarfijn vastgesteld.

Ponden*en onsen? Die aanduidingen mag je niet meer gebruiken, en daarbij was het bepaald niet vanzelfsprekend dat het volle pond 500 gram was. Iedere stad van enige importantie had zo haar eigen pond, uiteenlopend van 430 tot iets meer dan 500 gram.

En maten als voeten en vademmen, duimen of 'zoveul roei', wat en hoeveel was dat nou 'percies'? Het zijn echter niet deze verschillen die de materie zo aardig maken, maar de enorme verscheidenheid in modellen en toepassingen van de soms bijzonder fraaie en vernuftig gemaakte artikelen.

Het belooft aldus een interessante en leerzame avond te worden; de Vereniging verwacht dan ook veel belangstelling, stel haar niet teleur en breng gerust niet-leden mee. Deze betalen wel f 2,50 entree.

Ziehier een antiek weeghuisje,
weleer in Sliedrecht gestaan.
Op de rand staat de spreuk:
"Paterna Rura Exercentibus"
= ieder zijn gerechtigheid.

In het fotoalbum zit de wikkel van de Karnemelkzeep, ontvangen uit handen van de gids: mevr. Mostert. Het is een souvenir aan een 'heerlijke' tocht naar de stad van *WILLEM DE ZWIJGER*.

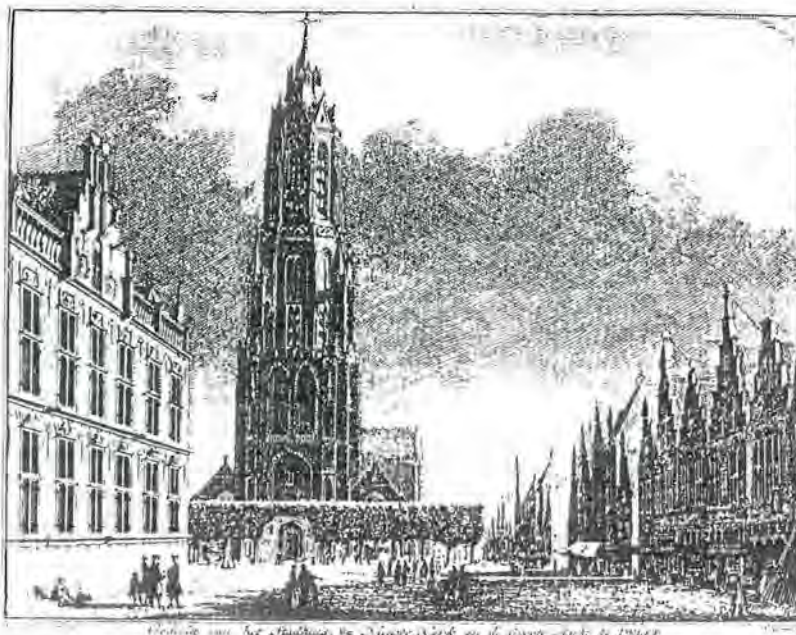
Bij het Spant had zich op het afgesproken uur een handjevol mensen verzameld maar eenmaal in de bus bleek het een fijne groep. Precies op tijd werd vertrokken. Na de Hogewaard (waar men tegenwoordig moet oppassen bij het oversteken) doemde de Tiendeweg op. 'Zo lopen we vast' zou men denken, "voorbij de Haassteeg nog even het huis van van Bruggen en verder de gammele plank over de Vliet". Maar zo is het niet meer. De Haassteeg werd geasfalteerd en leidt ergens heen. Een straatweg werd gelegd door het groen, richting Langerak. Het werd een mooie rit bij dreigend weer; de zon bleef gelukkig aan de winnende hand. Via de tunnel onder de Noord naar de Brienoordbrug en vandaar naar de stad waar *DE VADER DES VADERLANDS* sneuvelde.

Het was even zoeken met de bus maar daar stond ze: de gids van te voren al door meerderen geloofd vanwege haar verschijning en optreden tijdens de voorbespreking 1997. We prijzen ons ook gelukkig met de reiscommissaris Al den Oudsten. Hij was het die een prima restaurant regelde met goede waar en prettige bediening. Vandaar de straat op, eerst het stadsdeel met *HET PRINSENHOF*, voor velen nog nieuw. Bij de toelichting werd geen detail gemist. Nog een moment in de tuin en toen naar de (voortreffelijke) lunch. Vandaar naar het centrum met *STADHUIS* en *NIEUWE KERK*. Op straathoeken school de groep samen om wéér een nieuwtje aan te horen. In de (*GROTE*) *NIEUWE KERK* aanschouwden we de plaats waar zich onder normale omstandigheden de tombe bevindt. Ook de glas-in-lood ramen kregen aandacht. Na de afsluiting met koffie ging het naar *HET PAARDENVELD* waar afscheid genomen werd van de gids. De bus bracht ons rap naar Ameide terug. Het was plezierig om als plaatsgenoten de tocht te maken. Er werd veel bijgepraat.

Thuisgekomen waren we getuige van massa's mensen, samendrommend voor een sportmanifestatie. Het is ongelijk verdeeld, zij met velen, wij met weinigen. Maar veel dank aan het *BE-STUUR* dat er weer in slaagde een fraai reisdoel te kiezen.

Haarlem-Ameide, 30 oktober 1998.

Peet van Toor

Historische van het stadhuis de Nieuwe Kerk en de haven - omstreeks 1850

VAN DE BESTUURSTAFEL

Enige zaken uit de laatste bestuursvergadering e.a.:

- Daar is ondermeer de brief behandeld, waarin ons bestuurslid mevr. R.G. Smith - o.a. wegens drukke werkzaamheden - bedankt als bestuurslid.
- Wellicht ten overvloede in oktober jl. eenzelfde bericht is ontvangen van onze penningmeester, dhr. H. de Haan. Jammer! Wel heeft onze tweede penningmeester, mevr. J. Stasse zijn taak in dezen overgenomen, maar we missen zodoende twee in feite onmisbare pen- en computervoerders. Speciaal de redactie zit dringend verlegen om speurders in en naar oude stukken en die een en ander op schrift willen stellen. Wie meldt zich?
- Verder worden geregeld de volgende avond, die van 11 maart, en de tocht naar Marienwaerd. Daar hoort u meer van.
- Tevens de vulling van dit Nieuwsblad in grote lijnen, de stand van zaken om het op te richten monument.
- Voorts onze slachtofferhulp. Konden we in een vorige vergadering melden dat het vaandel gereed was -dank voor veler hulp, o.a. een royale gift van families Van der Lem en Blankevoort-. Op de laatste heeft het bestuur besloten het tegeltableau, dat uit het gesloopte watergemaaltje nabij de 'Stijve molen' uit het puin is bewaard gebleven, te doen herstellen. Het is er beschadigd uitgekomen, maar het is zo streekeigen, dat het waard is, ondanks de kosten, bewaard te blijven.
- Hetzelfde geldt eigenlijk m.m. voor het gemaaltje op de Boezemkade, waarvoor het Hoogheemraadschap eveneens een sloopvergunning heeft aangevraagd. Er is druk overleg met diverse instanties en met de prille Historische Vereniging Lexmond.
- Een nieuwe fotoserie voor de kraam op de markt willen we laten drukken. Heeft iemand een fraaie kaart of kiek, mogen wij die even ter leen hebben om afdrukken te laten maken?
- Verder stelde dhr. G.W. Groenendijk ons een pakket kopieën ter hand, waarin interessante gegevens staan over de Heeren van Choor, Nepveu, Jan Wijnand Ram, Termeise zilver- smeden en schuinsmarcheerders, u hoort er t.z.t. meer van.
- Ten slotte iets gedenkwaardigs: de Vereniging bestaat op 6 november a.s. 10 jaar; iets wat we niet helemaal onopgemerkt voorbij mogen laten gaan. Een jubileumnummer van ons Nieuwsblad is toch wel het minste, is de mening van het Bestuur.

RONDOM HET GEDENKTEKEN

Beste vrienden, de brief, die de Werkgroep-Herdenkingsmonument aan alle inwoners van onze twee-eenheid Ameide-Tienhoven heeft doen toekomen, hebben we opnieuw in deze aflevering opgenomen.

Ja, u begrijpt 't wel: met een bepaalde bedoeling.

De adressering moet u breder opvatten, zowel de aanhef als de ophef is ditmaal speciaal bestemd voor onze buitenleden.

Wij vertrouwen er intussen op dat de plaatselijke leden de oproep verstaan en naar eer en geweten daarnaar gehandeld hebben.

Wij als Historische Vereniging zijn van mening dat we aan onze naam uiteraard verplicht zijn naar het verleden te kijken, maar weliswaar in velerlei opzicht niet vergeten met het oog op het heden en de toekomst. Vandaar dat wij van mening zijn dat het zinvol is dit stukje ingrijpend verleden zichtbaar, concreter te maken, niet enkel ter nagedachtenis, ons blijft tevens de pijn der bezinning.

Sedert de Tweede Wereldoorlog is onze horizon met-ter-daad pijnlijk verruimd. In de jaren vijftig beleefden we het tijdperk van dat-nooit-weer: geen ongelijkheid, geen geweld, geen oorlog, geen honger meer...

Tja, zijn we er vooral de laatste jaren door schade en schande niet achter gekomen dat de mens knapper en slechter is gebleken dan wij ooit voor mogelijk hadden gehouden! Nogmaals: we hebben in bedoeld schrijven geprobeerd duidelijk te maken - vandaar dat de brief een beetje breedvoerig is geworden - dat het absoluut niet de bedoeling is het allemaal weer op te halen. Tegenover 'het is toch al zo lang geleden, er is al zoveel narigheid', vinden we steun voor ons idee van niet-oprakelen, wel door-vertellen in een bijbelwoord. In Psalm 78 lezen we: "Laat ons wat onze vaders vertelden, doorgeven en aan onze kinderen melden." En vol belofte vervolgt het psalmvers met: "Het is een licht dat ons ten leven leidt."

Van daar dat een werkgroep het initiatief heeft genomen om een plekje grond te zoeken, waarop iets tastbaars geplaatst kan worden dat als herinnerings- en bezinningspunt kan dienst doen.

Hoe staat 't ook weer op de klokketoren van het Grebbe-monument, waar ook een der onzen begraven ligt:

Vijf dagen - en de vrijheid ging verloren
Vijf jaren - en eerst toen werd zij geboren
Zo moeizaam triomfeert gerechtigheid
Aan dit besef zij deze grond gewijd.

Ach arme, gerechtigheid triomfeert wel uiterst moeizaam. Deze dichtregels van J.C. Bloem heb ik in ons nalezings-nummer, gewijd aan 'Vijftig jaar vrij' (1995), een beetje triomfantelijk toen neergeschreven. Vergis ik mij? Ik hoop 't, maar het komt mij voor dat we verder van huis raken met onze vrijheid en gerechtigheid. Het zijn wel heel hoge woorden geworden, die ver afstaan van wat wij de laatste jaren horen en zien, veraf en dichtbij? Vandaar die oproep waakzaam te zijn.

HISTORISCHE VERENIGING
AMEIDE EN TIENHOVEN

AAN ALLE INWONERS VAN AMEIDE EN TIENHOVEN

Dit schrijven betreft de oprichting van een GEDENKTEKEN.

"Hoe zo, nu nog, na zoveel jaar?", vraagt iemand zich ietwat verwonderd af. Begrijpelijke vraag, maar toch...

Ach, hebben velen onder ons niet bewust geprobeerd gedurende de periode van wederopbouw de rampspoed van wereldoorlog twee en Nederlands Indië zo goed en zo kwaad mogelijk te vergeten? Reken hierbij het optimisme van de jaren '50: dit gruwelijke mag en kan nooit weer gebeuren, dan luidt de slotsom: een streep dwars door dit verleden zetten, is de oplossing.

Maar schijnt bedriegt nog altijd.

Bij het klimmen der jaren worden niet enkel veler herinneringen aan toen levendig, maar ook steeds meer dringt het tot de mensheid door dat de holocaust geen voltooid verleden tijd is. Verneemt men niet bijna dagelijks van zinloos geweld, het vertrappen en vermoorden van mensen, vanwege hun huidskleur, religieuze of politieke overtuiging!

Spontaan is er in de laatste jaarvergadering der Historische Vereniging uit de leden een werkgroep gevormd, die als opdracht zag een teken in de tijd op te richten, een teken om te herdenken en waakzaam te zijn en te blijven? Niet om dit verleden zonder meer op te rakelen, maar wel doorvertellen hoe erg het is geweest, temeer daar in de laatste decennia dictatuur en terreur schrikbarende vormen aannemen.

Ons streven is zowel jongeren als ouderen voortaan op 4 mei de gelegenheid te bieden zich tijdens een korte herdenkingsbijeenkomst een moment te bezinnen, geschaard rondom dit op te richten monument. Hierbij willen we in het bijzonder gedenken de 10 oorlogsslachtoffers van Ameide en Tienhoven. Hun namen staan dan ook vermeld op het monument. In goed overleg met de gemeente is als plaats ervoor gekozen het plantsoentje voor het voormalige Groene-Kruisgebouw.

Eveneens is in samenspel met beide basisscholen een lessenpakket 'toen-naar-nu' opgesteld, zodat rondom de meidagen dit onderwerp bij onze jeugd speciale aandacht krijgt. Verder hebben zowel de Oranjevereniging 'Beatrix' als de Muziekvereniging 'A.F.K.' hun medewerking toegezegd.

Het spreekt voor zich dat het totale plan flink wat gaat kosten. Hoewel we ons gelukkig prijzen dat de plaatselijke Rabo reeds een fors bedrag heeft toegezegd, is het zinvol (zie boven), wenselijk (gaat het niet onze gehele gemeenschap aan?) en noodzakelijk (de geldwerving) dat heel de Ameidese en Tienhovense burgerij haar steentje bijdraagt voor het welslagen van dit project. Wij vertrouwen op uw medeleven en uw medewerking. Ja toch, helpt u mee de nog benodigde f 10.000,-- bijeen te brengen door op korte termijn uw gift te storten op nummer 3019.02.437 t/n/v/ Werkgroep HERDENKINGSMONUMENT, Hazelaarlaan 21, 4233 HN Ameide.

DE WERKGROEPLEDEN:

H.P. Daniëls, Tienhoven
J. Verwolf, Ameide

P. Will, Ameide

C. van Toor, Polsbroek
Kr. van der Grijn, Ameide

MONUMENTOPNAME VAN HET MONUMENT

Wanneer u het blad onder ogen krijgt, is - als alles naar wens verloopt - de opdracht verstrekt. Uit de vele ontwerpen, op papier gezet door Mariska Adelaar-van Toor, heeft de werkgroep dat van dhr. A. Krikke na rijp beraad gekozen.

Het monument wordt door Steenhouwerij Woudenberg vervaardigd. Als materiaal wordt ruwe Ierse natuurhardsteen gebruikt, gespitst en gezoet bewerkt. Het wordt een recht opstaande steen, ovaalvormig, met een gat in, staande op een sokkel.

Daarop zinspeelt de aanvangstekst, die doelt op een venster.

De vervolgttekst spreekt van de slachtoffers van de Tweede Wereld- oorlog, Ned.-Indie en vredesmissies.

Hieraan is te zien dat we een wijder cirkel rondom de 4 mei-herdenking trekken: het omvat meer dan enkel de tijd van de bezetting, meer dan alleen de omgekomenen uit eigen plaats.

Wel komen op een andere steen de namen van de tien oorlogs- slachtoffers uit Ameide-Tienhoven. Of deze tekst echter op een plaquette in brons kan worden uitgevoerd, hangt af van het totaal der geldbedragen die binnenkomen. Stukje ereschuld?

Voor de aanpassing van de directe omgeving, de zgn. infra- structuur is eveneens een plan ontworpen, waarbij gemeente Zederik de helpende hand bood en biedt.

Voor de opzet en uitvoering van het totaal is overleg gevoerd met een klankbordgroep, waarin o.a. vertegenwoordigd zijn de beide basisscholen. We willen namelijk de leerlingen van groep 8 bewust in het gedenken betrekken. Het lesboek verhaalt de lokale geschiedenis uit de periode 1939 - 1945 en de wederwaardigheden van een oud-Indie-ganger uit Ameide.

De teksten kunnen rondom mei dienst doen als uitgangspunt voor een of meer lessen, opdrachten en klasgesprekken over toen en nu: de onvrijheid, het zinloos geweld, etc. Elke leerling krijgt dit boekje -einde verhaal- mee naar huis.

Het is de bedoeling dat op 4 mei a.s. 's morgens om 11 uur het herdenkingsteken wordt onthuld. Dit geschiedt door een oud-generaal van de Koninklijke landmacht in tegenwoordigheid van onder meer de burgemeester, de Koninklijke Militaire Kapel en een erewacht. Er gaan tevens uitnodigingen uit naar naaste nabestaanden en de oud-militairen van '40 en Indie. Verder is iedereen hartelijk welkom.

's Avonds wordt dan de eerste Dodenherdenking gehouden, waarbij een tocht wordt georganiseerd vanaf de Dam naar de gedenkplek; De Oranjevereniging, de Historische Vereniging en A.F.K. begeleiden dit. Ook hier is elkeen op voorhand welkom!

Deze herinnering, passend bij de voorafgaande bladzijden, stond in 'WOORD & DIENST 95/8. Ze is van de hand van Bob Poot, in de oorlog ondergedoken bij Aart de Jong in Meerkerksbroek. Ook Ameide komt hierin voor: die dorpskerk is onze Herv.kerk!

Mijn bevrijdingsdag

Zaterdagmorgen 5 mei 1945. Een frisse voorjaarsochtend. We hebben gemolken en keren terug naar de boerderij. De melkgift is nog niet wat het wezen moet in mei; de koeien in de wei moeten bekomen van de lange winter op stal met niet meer voer dan water en slecht hooi.

Ik ben vanaf juli '44 ondergedoken op een boerderij in de Vijfherenlanden. Ik heb het er, naar omstandigheden, goed. Ik moet hard werken, maar de kost is hier heel wat beter dan thuis in ons grote gezin; daar leven ze op de rand van de honger. Het boerenleven bevalt me, na de jaren op school, eigenlijk wel goed; bovendien zijn de boer en de boerin en de inwonende dienstbode me al gauw even vertrouwd als familieleden.

In het ruime voorhuis van onze boerderij zijn Duitse officieren ingekwartierd. Een deel van de staf van generaal Blaskowitz, zegt men. Een enkele keer lukt het mij een blik te slaan in hun verblijf. Naast de bureaus staan dozen vol spullen die wij in geen jaren meer gezien hebben: chocola en rookwaren en drank, véél drank. De aanwezigheid van deze Duitse officieren levert voor mij geen enkel gevaar op. Ik werk hier als *Erntehilfe*, heb ik gezegd. Dat accepteren ze vlot. Zo nu en dan moet ik iets voor hen vertalen in het Nederlands. Omgekeerd vragen de boeren in de omgeving mij hun een verzoek over te brengen. *Der Jung* noemen ze mij. Nee, van die Duitsers had ik geen last. Wél van de Nederlandse landwachters. Voor hen ben ik, gewaarschuwd voor een op handen zijnde razzia, meer dan eens de polder ingevlucht om mij te verbergen in een slootwal.

Toen we op die vroege zaterdagmorgen het erf van de boerderij opreden, zagen we langs de weg twee vrouwen voortjakkeren op fietsen met houten banden. Ze schreeuwden ons iets toe en toen ze dichterbij gekomen waren, hoorden we het: WE ZIJN VRIJ, WE ZIJN VRIJ!!! Nog knijpt de ontroering mijn keel dicht, nu ik dit na vijftig jaar opschrijf.

We zijn vrij. Het duizelt mij. Wat betekent dat? Weer naar huis? Vandaag nog of anders morgen? Maar is het wel waar? Er waren de laatste dagen telkens geruchten van een op

handen zijnde capitulatie van de Duitsers, maar het bleef bij geruchten. En september '44, de Dolle Dinsdag, lag ons nog vers in het geheugen. In plaats van vrijheid wachtte ons de hongerwinter en de V1- en de V2-raketten met hun donderend geraas en het gebulder van het geschut in de verte en telkens weer uitgeputte soldaten die met grauwe gezichten van het front kwamen om weer op verhaal te komen.

Is het waar dat we vrij zijn? In een diepe kast staat onder de vloer een radio, uit de handen van de bezetters gehouden. Daar

luisteren we elke avond naar Radio Oranje. Nerveus draaien we aan de knoppen om de goede frequentie te vinden. Daar horen we de vertrouwde stemmen. We zijn vrij! Het Duitse leger in Nederland heeft gecapituleerd!

Het eerste waar we aan denken is: de vlag

moet uit! In een doos op zolder ligt het rood, wit en blauw in de kamferballen. Fluks de vlaggemast in de houder gestoken en de vlag er aangeknoopt, de oranje wimpel erboven. 'Ik snak naar een dag vol van rood, wit en blauw en een zwier van oranje erboven', zong een geuzenlied. Nu is die dag gekomen! Breeduit wappert de driekleur in de bolle voorjaarswind!

Maar dat beviel de heren officieren niet. De vlag bevond zich namelijk vlak boven de grote kamer die zij bewoonden. Als de wind even ging liggen, kon je vanuit hun kamer de punt van de vlag zien hangen. Een van de heren kwam naar buiten en eiste dat we de vlag zouden inhalen. Toen wij weigerden, trok de officier een pistool en dreigde

ons neer te schieten. Dat was een wel heel ontzuenderende ervaring. We waren vrij, maar we konden ons niet vrij gedragen. De gehate bezetter had het, althans bij ons op de boerderij, nog steeds voor het zeggen. Dat dempte de vreugde.

Het viel ons al spoedig op dat de Duitse officieren en de manschappen die her en der

5 Mei: Nederland bevrijd! Maar het duurde nog langer voordat alle Duitsers ontwapend en gevangen waren.

op de boerdenijen ingekwartierd waren zich niet als verslagenen gedroegen. Integendeel. Ze leken opgelucht. Dit was, zeiden ze, de grote ommekeer in de oorlog. Nu zouden de geallieerden zich samen met de Duitse troepen tegen de bolsjewisten in het Oosten keren. Wij haalden ongeloofig onze schouders op. Maar ons ongeloof deed hun geloof niet teniet. Ze waren er vast van overtuigd dat de oorlog verderging, maar nu tegen de Sovjet-Unie, want dat bondgenootschap tussen geallieerden en Russen was maar schijn.

Intussen werd het op de weg al drukker. De versperringen, die maandenlang de toegang tot onze boerderij geblokkeerd hadden voor ieder die geen Ausweis kon tonen (ik dus ook niet, als onderduiker; ik zat als een rat in de val) waren opgeheven en vriend en kennis kwamen langs om ervaringen uit te wisselen. Er heerste een ingehouden vreugde bij iedereen. Het was haast te mooi om waar te zijn. En - zou het zo blijven? Waren de Duitsers echt verslagen?

's Middags werd in de dorpskerk een dankdienst gehouden. In de maanden daarvoor was op woensdagmiddag telkens bidstond gehouden, 'vanwege de nood der tijden', zoals het heette. Nu was er een dankstond. De kerk stroomde vol. Nooit vergeet ik de ontroering waarmee we zongen:

*Een net belemmerd' onze schreden,
een enge band hield ons bekneld.
Gij liet door heerszucht ons vertreden,
Gij gaaft ons over aan 't geweld.*

en:

*Door 's Hoogsten arm 't geweld antoggen,
zal ik, genoopt tot dankbaarheid,
verschijnen voor zijn heilig ogen
met offers aan Hem toegeleid.
Zo verliep voor mij de bevrijdingsdag 1945.*

Het zou nog enkele dagen duren voordat de bij ons ingekwartierde officieren ontwapend en weggevoerd werden. Tot zolang bleven we onvrij bevrijd. Scherp staat mij nog voor ogen het moment dat de legertruck voorbijkwam om de wapens van de verslagenen op te halen. Met verbeterde gezichten kwamen ze naar buiten en wierpen ze hun geweren en pistolen in de laadbak. Sommigen probeerden hun pistolen in een sloot te dumpen en in een enkel geval lukte dat ook.

Een trieste herinnering heb ik aan dinsdag 8 mei. Tegen de avond kwamen lange rijen Russische krijgsgevangenen, gedwongen in Duitse militaire hulpdienst, voorbij marcheren. Op een weiland vlakbij onze boerderij sloegen ze een primitief kampement op. Nadat ze gegeten hadden begonnen ze te zingen, weemoedige liederen. Hun zware stemmen galmde door de polder. Wanneer zouden zij thuis zijn? Zelf kreeg ik na een paar weken een pasje, waarmee ik over de rivier mocht, zodat ik naar mijn ouderlijk huis kon. Maar die Russen, die de volgende morgen verdertrokken, een omgeploegd weiland achterlatend, zijn die ooit thuisgekomen?

els. T. Poort

De GROTE KERK van AMEIDE in 1746.

Dr. J.H. de Bruyn te Doorn oefende critiek op een mededeling in aflevering 13 van deze serie. Aldus luidt z'n brief:

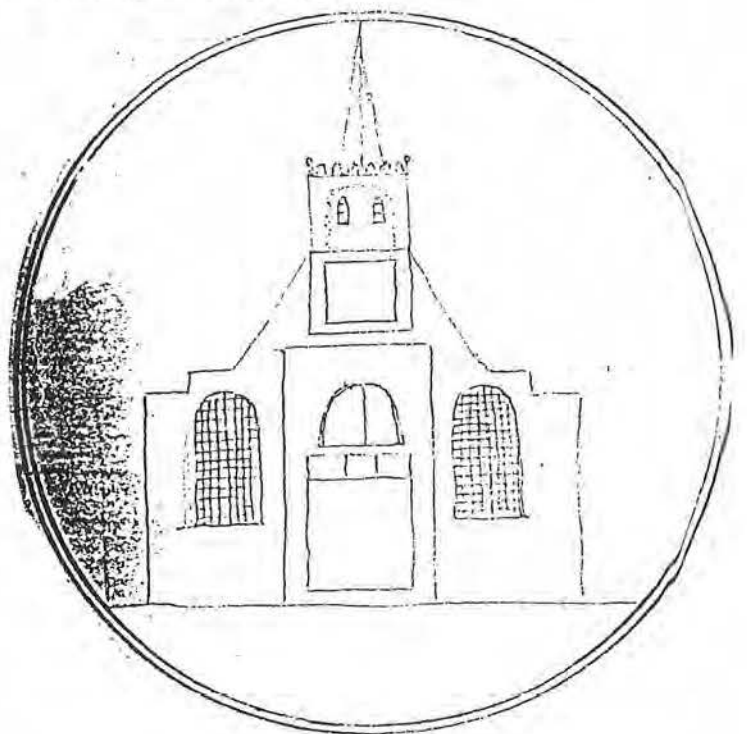
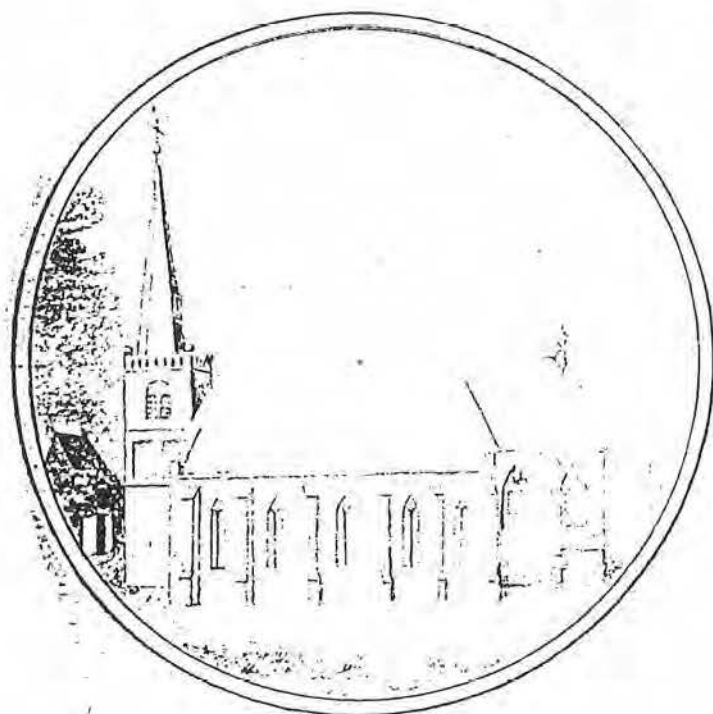
"Het betreft de identiteit van de eerste-steen-legger van het stadhuis te Ameide. Een zesjarige jongen is ongetwijfeld in staat om met zijn "edele hant" de troffel te hanteren, maar het drossaardschap lijkt mij wat hoog gegrepen. Er heeft danook een persoonsverwisseling plaatsgevonden. De eerste steen werd niet gelegd door Hendrik van Brederode (1638-1657), de 17e Heer van Brederode, Heer van Vianen, Ameide en Noordoos, maar door Hendrik van Brederode, Heer van Bolswaert (1592-1676), van 1618 tot 1663 drossaard van Ameide en Tienhoven, zoon van de bastaard Reinoud van Brederode."

Het echtpaar de Bruyn ontleende deze gegevens aan een artikel van A.W.E. Dek, *Genealogie der Heren van Brederode* in het jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie, 13, (1959), 105-146 en verwerkte ze in hun publicatie in *De Nederlandsche Leeuw* 110 (1993), 81-110. De persoonsverwisseling komt ook voor bij G.B. Pellikaan in *Onze Streekhistorie* 3, 32-50, een bekende publicatie uit 1973.

De heer de Bruyn hoopt hiermee een bijdrage te leveren aan een correctie van-, c.q. een discussie over dit onderwerp.

Met zijn brief was ik ten zeerste ingenomen; op deze wijze komen we verder. Op de Lagere School werd ons de (eigen) historie van 'Het Land van Brederode' vreemd genoeg onthouden. Samen proberen we nu iets daarvan te achterhalen.

Dezer dagen kwam het echtpaar Veerman-Pastoor uit Son (NB) bij ons op bezoek. We praatten o.a. over de historie van Ameide-Tienhoven vanaf de 16-e eeuw. Ook dat kan ons verder helpen. Zowel de Bruyn als Veerman hebben een band met Ameide en Tienhoven naar aanleiding van stamboomonderzoek.

De kerk van Ameide. De kerk van Ameide.
- van de Westzyde.

En nu de GROTE KERK van Ameide met de twee platen van 1746 uit het boek van mr. P.van der Schelling, eigendom van mr. Ph.L.van der Lee te Jaarsveld. De kerkelijke gemeente telde toen 224 lidmaten. Als predikanten worden genoemd:

Hervatius Driel, beroepen 1585, gestorven 1590,
Joh.s Andelius, van Asperen 1592, naar Gouda 1595,
Luderus Vogelsang, van Oldenzaal 1605, naar Vianen 1608,
Eduardus Frederici Auricanus, 1609 tot 1660,
Edmundus Jonkhout, 1660 tot zijn dood 1682,
Bernard Hermshuizen, van Meliskerke 1683, naar O-Sardam 1687,
Justus Schalkwijk v.d.Velden, van 1687, naar Den Bommel 1692,
Joh.G.B. Hoinga Westeravus, 1693 tot 1741, gest.1745,
Henricus Cappenberg, van Oosterland 1741, gest.1748.
Joh.van Rossum, van Den Hetzert 1748, naar Zwolle 1749.

De aandacht wordt gevestigd op dominee Jonkhout. Deze speelde een zeer gunstige rol tijdens de Franse bezetting van Ameide (1672). Ook daarna heeft hij door het ijveren voor een landelijke collecte de bewoners een grote dienst bewezen.

In die tijd kerkte men s-'morgens te Tienhoven en 's-middags te Ameide; de volgorde was andersom wanneer de Heer of Vrouwe van Ameide op Herlaar waren.

BOEZEMGEMAALTJE OP ACHTHOVENSEKADE IN GEVARENZONE!

Omdat dit kleine, pittoreske boezemgemaaltje al sinds enkele jaren zijn functie voor de polderbemaling heeft verloren, heeft het Hoogheemraadschap bij de gemeente Zederik een sloopvergunning aangevraagd. Gezien het karakter van dit achthoekige stenen gebouwtje, als onderdeel van Kleinschalig Industrieel Erfgoed, zijn we, als beschermer van dit soort zaken, in gesprek getreden met het Hoogheemraadschap en de gemeente Zederik, om dit onzalige plan ongedaan te maken. Tevens is door ons aangeboden dit gemaaltje te adopteren en eventueel mee te helpen onderhoud te plegen.

Het achzijdige stenen gebouwtje is enkele eeuwen lang de onderbouw geweest van een van de acht molens, die de waterstand van de Achthovense polders op peil moesten houden. Deze molen was met zijn wiekenomtrek van 327 meter de grootste molen, die mede het overtollige water loosde op de binnendijkse boezem. De bovenopbouw (romp) van deze molen was, als bij zoveel molens bekleed met riet en paste volkomen in het landschap. Deze bovenbouw is in het jaar 1926 afgebroken en vervangen door een ordinair platendak.

De machinerie, aangedreven door een zware Engelse Crosleymotor van het jaar 1927, is volkomen intact gebleven en zou haar maalfunctie zo weer kunnen vervullen. Zowel bij de graanmalerij van de firma Bor, als bij de meelfabriek van de familie Kruyt waren in Ameide indertijd dezelfde sterke motoren in gebruik.

Daar deze, door dieselolie aangedreven, motor in de loop der jaren voor nogal wat grondvervuiling zou hebben gezorgd, is het blijkbaar noodzakelijk geworden de omliggende gronden te zuiveren en eventueel af te voeren, wat met hoge kosten gepaard kan gaan en waardoor het behoud van het gemaaltje op losse schroeven is komen te staan.

In het jaar 1924 heeft het Hoogheemraadschap het gemaaltje in beheer gekregen. Het is tot 1993 zijn functie blijven vervullen en is tot op heden uit nostalgie werkend gehouden. In 1927, toen de machtige windvang (wieken) het loodje moest leggen, heeft de Crosleymotor de maalfunctie overgenomen. De Genie heeft voor de opslag van de benodigde brandstof in 1926 een tweetal olietanks laten ingraven met de restrictie, dat ten allen tijde één van de twee als reserve gevuld moest blijven voor onvoorziene calamiteiten.

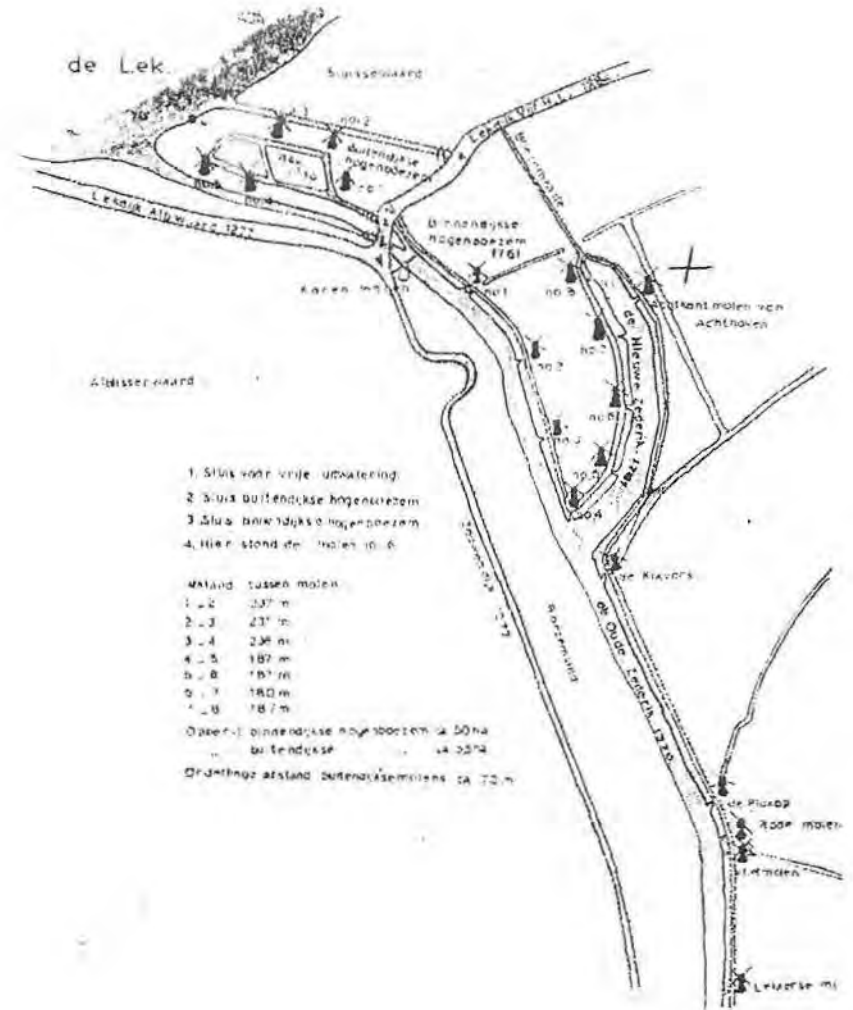
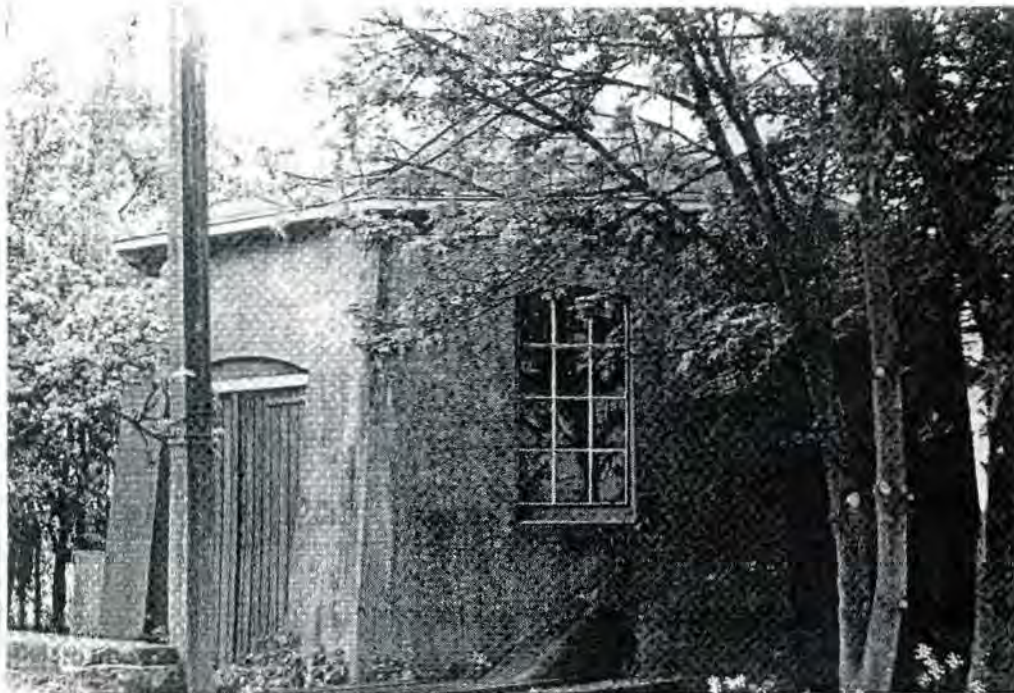
Het voormalige molenpark was een onderdeel van de Hollandse waterlinie. Het is niet met zekerheid te zeggen wanneer de molens zijn gebouwd, maar vermoedelijk is dat geweest in het begin van de 17^e eeuw, wanneer we althans afgaan op de geschiedschrijving dat de Franse soldaten in het rampjaar 1672 een tiental molens op Sluis en Achthoven in brand hebben gestoken. Wel is bekend, dat vanaf 1770 t/m 1890 de molen werd bewoond en bediend door het geslacht De Groot, van 1890 t/m 1934 door de familie Den Braven, van 1934 t/m 1962 door de familie Van Dijk, van 1962 t/m 1973 door de familie Den Braven en van 1973 t/m 1993 door de familie Haringsma.

Wanneer we kennis hebben genomen van al deze feiten is het voor onze vereniging en voor het nageslacht best wel de moeite waard te trachten het gemaaltje te behouden.

Uw voorzitter.

Restant van de watermolen
van Aart de Groot en Jantje Brandwijk.

De watermolens op Achthoven en Sluis.

De familie Goudriaan en Ameide

Wie door Ameide gaat vindt nergens een straat of een weg die naar deze familie genoemd is.

Wie waren dan die Goudriaans ?

De eerste die we tegenkomen in Ameide is Barend Ariesz Goudriaan, hij leefde van 1728 tot 1805.

Hij werd geboren in Hardinxveld en was als velen daar werkzaam aan de dijken. In 1763 wordt hij aangesteld tot dijkmeester met als standplaats Ameide.

De dijkmeester woonde aan de Voorstraat in het logement van het Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard.

Zijn functie hield in dat hij toezicht had op de dijken aan de noordkant van de Alblasserwaard, een technische functie dus. Tevens was hij kastelein van het logement aan de Voorstraat. Daar konden immers de dijkgraaf en hoogheemraden vergaderen en blijven slapen die moesten dan ook hun natje en droogje hebben.

Denk niet te licht over deze functie, want de instructie is zeer uitgebreid.

Toen hij hier kwam was hij vrijgezel en een "meijt" deed het huishoudelijk werk.

In 1764 beklagt hij zich bij zijn werkgever blijkens een rekest over zijn jaarsalaris van f. 400,-.

Als lasten noemt hij "huer en consumptie van een meijt 150 guldens" en "het ordinaire onderhoud benevens het voeder van een paart 150 guldens", zodat slechts 100 guldens restte om van te leven en te sparen.

Zijn rekest wordt gehonoreerd, want in 1765 gaat zijn salaris met f. 200,- omhoog.

In 1764 wordt hij bovendien door het college van het Hoogheemraadschap van de Vijfheerenlanden aangesteld om toe te zien op het uitmalen van de nieuwe voormolens bij Achthoven.

Barend trouwt op 10 maart 1767 in Arkel met de in 1730 te Gorinchem geboren Eva de Veer.

Hij is dan 38 jaar en voelt zich financieel in staat om een huwelijk aan te gaan, dankzij de salarisverhoging in 1765. In 1766 koopt hij van een stadsgenoot een stuk land in de polder Aexterveld onder Ameide voor f. 350,-. Het bezit van een stuk land om groente te kweken en vee te houden was eigenlijk een noodzaak in die tijd.

Hij is in die tijd ook werkzaam geweest als adviseur bij het Haarlemmermeer voor het Hoogheemschap van Rijnland, dat leverde f. 363,- op.

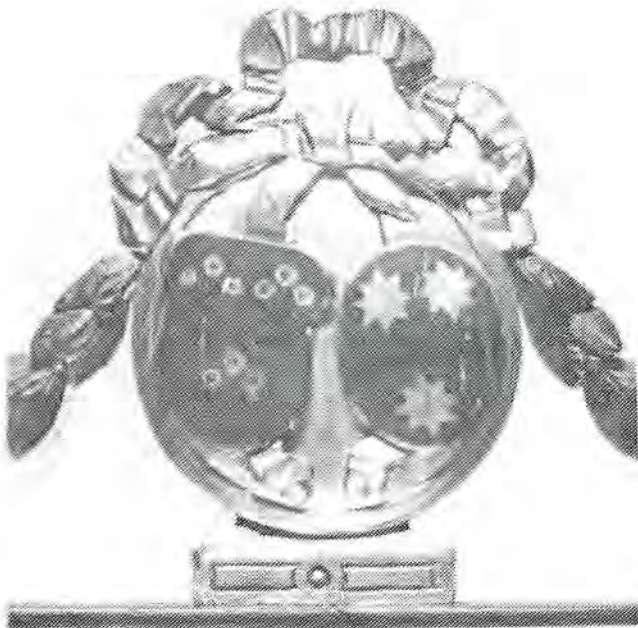
Het echtpaar woonde in Ameide en Barend was ook kerkelijk actief want van 1768 tot 1771 was hij diaken. Hier werden ook hun twee zonen geboren Adrianus François in 1768 en François in 1770.

*Barend Ariesz Goudriaan in 1776.
Schilderij van Christiaan van Geelen.*

*Eva de Veer, echtgenote van Barend Ariesz Goudriaan, in 1776.
Schilderij van Christiaan van Geelen.*

*Familiewapens Goudriaan en De Veer; afgebeeld op de omlijsting van het
schilderij van de kinderen van Barend Goudriaan en Eva de Veer.*

*A. F. Goudriaan, broertje François en zusje Alida Petronella in 1776.
Schilder van Christiaan van Geelen.*

In 1771 komt er een einde aan het verblijf in Ameide, want Barend Goudriaan wordt aangesteld als dijkmeester bij het Hoogheemraadschap Lekdijk Bovendams.

Het gebied van dit Hoogheemraadschap loopt van Amerongen tot Klaphek, alwaar de Hollandse IJssel in 1285 werd afgedamd. Hij krijgt het toezicht over het eerste kwartier (er waren er 3), dat zich uitstrekte van Amerongen tot het einde van het Wijkse gerecht, een stuk van 15,8 km, heel wat minder kilometers dan in zijn vorige functie. De aanstelling ging in op 29 juni en het salaris was hier f. 800,-.

Het gezin woonde in Wijk bij Duurstede in de Velderstraat en hier werd in 1772 nog een dochter geboren: Alida Petronella.

Barend had ook hier geen rustig leven, want behalve al het werk dat met het dijkmeesterschap samenhang, was hij druk met het leveren van adviezen aan allerlei instanties.

In 1771 leverde hij advies aan " De Gecommitteerde Raden van het Zuiderkwartier van Holland en Westfriesland " aangaande het verbeteren of bijplaatsen van de voor - molens van de sluizen op Achthoven bij Ameide.

Voor het Hoogheemraadschap van de Vijfheerenlanden onderzocht hij in 1774 plannen om de waterstaat van deze landen te verbeteren. Augustus 1779 is hij in Gelderland om de Waal en het Pannerdense kanaal te inspecteren.

Barend had dus een druk bezet leven en dat in een tijd zonder treinen en auto's ; het reizen kostte veel tijd en hij was soms dagen van huis.

In 1781 vinden we Barend in Den Helder om daar met andere technici te bekijken of het mogelijk was om van het Nieuwe Diep een haven te maken voor de marine. Stadhouders Willem V bracht op 20 en 21 april een werkbezoek aan Den Helder om zich persoonlijk op de hoogte te stellen.

Ondertussen zat het Hoogheemraadschap Lekdijk Bovendams met het probleem om de dijkmeester van het eerste kwartier iedere keer toestemming te moeten geven de waard te verlaten. Ook zijn broer Klaas, dijkmeester van het derde kwartier, was betrokken bij de werkzaamheden aan het Nieuwe Diep.

Barend keek in 1782 uit naar een functie die wat dichterbij het Nieuwe Diep lag. Zoon Adrianus François was inmiddels 13 jaar en keek al graag mee als pa aan het rekenen en tekenen was.

En hoe was het in de Haasticht met het land ?? Wel dat werd in 1773 verkocht voor f,700,- aan Floris Vink, burgemeester van Ameide.

Een volgende keer meer over de Goudriaans.

De barones vertelt.

Begin januari hebben we een boeiende lezing gehad, die gehouden werd door barones C.T van Verschuer-van Sminia. De lezing ging over de geschiedenis van het landgoed Mariënwaerd bij Beesd.

Ze vertelde over de stichting van een klooster door de familie van Cuyk in 1129 op de plaats waar nu het landhuis staat. Het was een klooster van de Norbertijnen, hun centrum was Laôn in Noord-Frankrijk.

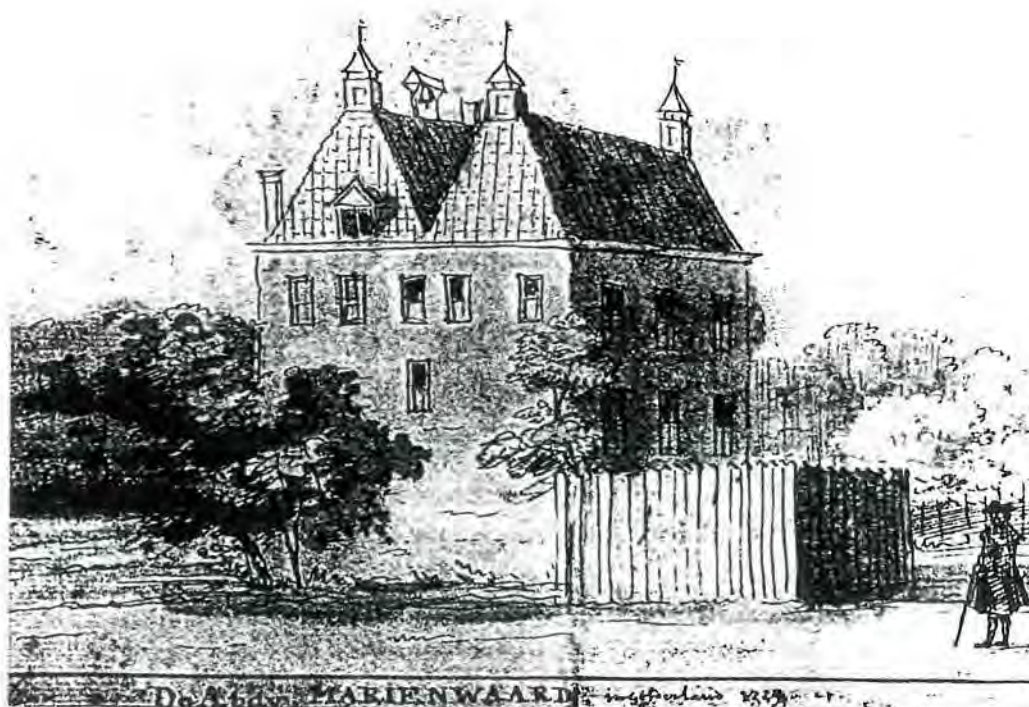
De laatste abt was Johannes van Hove, hij werd in 1567 door soldaten van Hendrik van Brederode weggevoerd. Daarna was het gebied woest en onherbergzaam, tot de provincie Gelderland het in 1734 verkocht aan Otto graaf van Bijlandt.

Mariënwaerdt werd verheven tot " Hoge Heerlijkheid ", de Galgenwaard herinnert hier nog aan.

De bouw van het huis duurde van 1750 tot 1790 en geschiedde in fasen. Het bezit ging door huwelijk over aan de familie van Balveren. In de vorige eeuw trouwde Barthold Philip baron van Verschuer met Ottoline Marie barones van Balveren.

Mr. Otto Willem Arnold baron van Verschuer, de huidige bewoner, is zijn kleinzoon.

Het was een fijne avond en..... begin juni hopen we een excursie te maken naar Mariën - waerd.

WANDELEN

De hemel schreit boven Lakerveld

Op de kaart heeft Lakerveld iets van een parketvloer, een groot vlak dat is opgevuld met gelijkmatige reepjes laminaat. Voor een verkenningstocht op twee benen is dat geen aanlokkelijk vooruitzicht. Je vermoedt dat de efficiency hier aan de macht is, dat het profijtbeginsel over het landschap regeert. Alles is rechttoe rechtaan, geen kruimel land is vermorst.

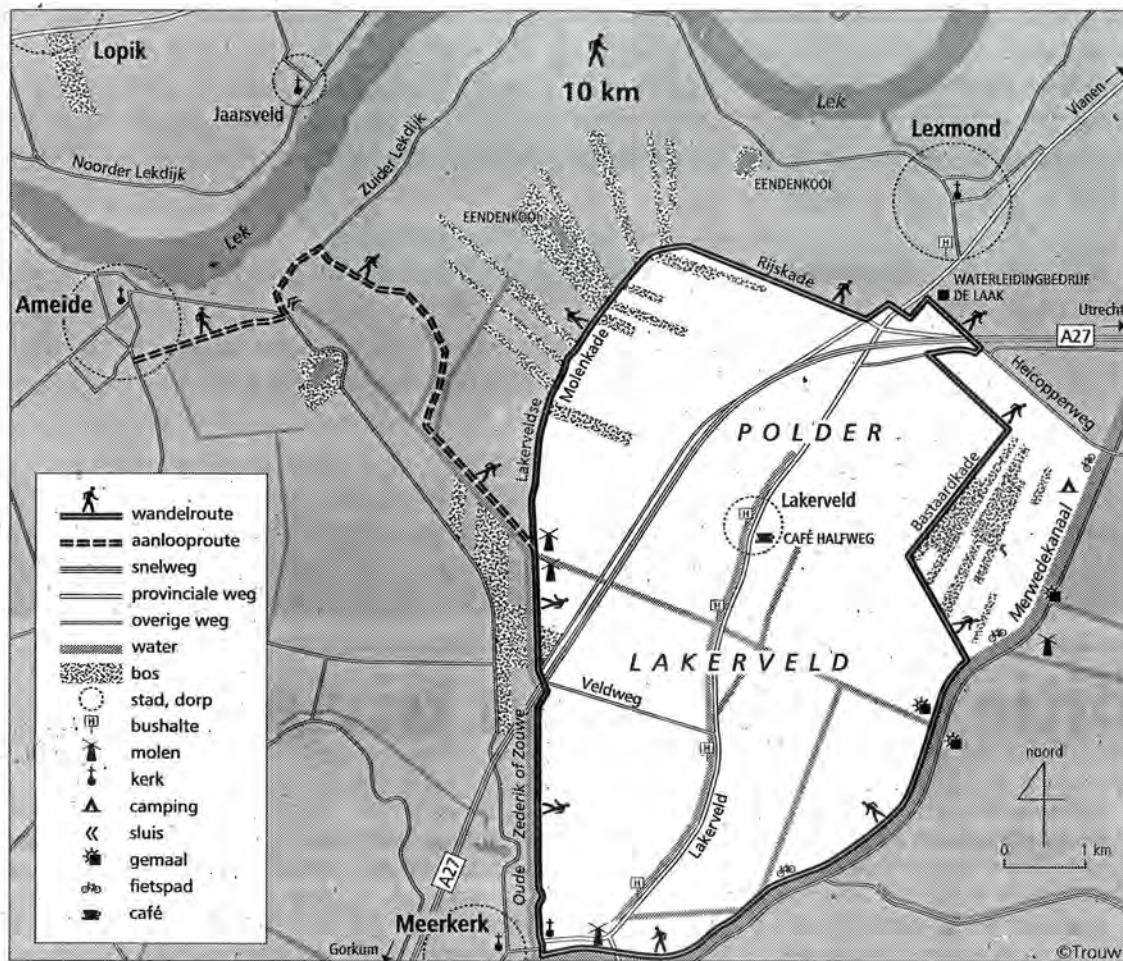
Dat is Lakerveld op papier, in de topografische atlas. Een polder die 'zweeft' tussen Utrecht en Gorinchem, die 'klemt' tussen Lexmond en Meerkerk. Twee lijnen trekken een spoor door de polder: een dikke van de snelweg (A27), een dunnere van een lokale weg die ook Lakerveld heet – net als de polder en het gebucht. Een snoer van water ontspannt het gebied: de Oude Zederik in het westen, het Merwedekanaal in het oosten. Er dwars doorheen loopt een frutselige sloot, de Laak, die zelf ook simpel 'waterloop' betekent. In werkelijkheid ziet het er toch allemaal wat anders uit in Lakerveld. De factor economie voert hier de boventoon, het is één en al bedrijvigheid wat je waarneemt. Productie, werk, doelmatigheid. Dat begint al als je in Meerkerk de Zederikkade oploopt. Het is nog minstens een

kilometer van de snelweg vandaan, maar de karavaan van blik en pk's broemt als een valse stoorzender in je linker oorschelp. Het raast maar en raast maar door, daar is geen woord onthaasting bij. Het paadje is prachtig, het natuurterrein van het Zuid-Hollands Landschap aan de overkant van de Oude Zederik een plaatje, maar gras heeft geen oren – dus krijgt het verkeerslawaaï vrij spel. Eenmaal onder de snelweg door valt de geluidsbron plotseling weg: de westenwind! Je hoort nu het water naast het pad klotsen. Zelfs het ruisen van het riet maakt meer geluid dan het verkeer. De kaarsrechte vaart, ook wel Zouwe genoemd, is de waterboezem van de polder Lakerveldal sinds de 14de eeuw. De afwatering werd in die tijd geregeld via een spuisluis, later met hulp van molens en een stoomgemaal. Met de molens is het slecht afgelopen: de Pluckop staat nu als een lamme vogel in het land en de fraaie Vlietmolen is kort geleden in rook en vuur opgegaan. Het bovenhuis van deze wipmolen, die sinds 1904 van een verdiende vut genoot, ligt verkoold naast het al even treurige onderstel. Meteen rechtsom na de Pluckop begint de Molenkade, het mooiste stuk van de wandeling omdat deze onverharde strook

Deze week overleed Peter van Lakerveld, tot voor kort redacteur economie bij *Trouw*. Een ernstige ziekte sloopte hem. Als hommage aan deze sympathieke collega – een groot wandelliefhebber en voormalig medewerker van deze rubriek – is de wandeling vandaag gewijd aan het gebied van zijn roots, de polder Lakerveld.

grond de scheiding markeert tussen twee polders en daarmee van twee heel verschillende markeringen – rechts Lakerveld en links de polder Achthoven. Het verkavelingspatroon in de laatste is heel anders, het zijn smalere reepjes land, met veel riet en onland en met twee eendekooien die nog steeds in bedrijf zijn. De 'jacht zonder geweer' vereist rust en ruimte, in een straal van 565 meter om de kooien mag dan ook absoluut geen verstoring optreden. De wandelaar is strafbaar als hij zich daar niet aan houdt. De dierenwereld heeft kennelijk andere wetten, want konijnen dartelen met de lente in de kop over de akkertjes

en een zwaan klapwiek boven de kooi als een Boeing 747. De 'kaai', zoals ze hier zeggen, splitst zich dan: we houden rechts aan, de Rijskade. Die naam duidt op een activiteit die in de streek heel lang werd bedreven, de productie van rijshout voor het mandenvlechten en de dijkversteving. Grutto, Kievit en tureluur zijn hier de natuurlijke wandelmaatjes, maar bij het naderen van de snelweg houden ze het voor gezien. De richting Hei- en Boeicop volgend komen we ook op de (hoe kan het anders) Heicopperweg, met – ook weer – een industriegebiedje dat De Laak heet. Een merkwaardig beeld in een vijver trekt de aandacht: een man met waterpomp-tang stort een eeuwige stroom water uit over twee blote meiden, daarmee de inspanningen van het waterleidingbedrijf symboliserend. Meteen na de snelweg gaan we naar rechts en op de geluidsgolven van de A27 steken we al weer gauw de polder in, over de Bastaardkade. Ook dat is een mooi voetpad, met een enkel overstapje, dat uiteindelijk uitkomt bij het Merwedekanaal. Deze strenge vaarweg is in 1824-25 aangelegd onder de dwingendeleiding van Willem I, de 'Kanalenkoning'. Die had een grote interesse voor waterma-

Een wandeling rond de polder Lakerveld is goed te beginnen aan de Zederikkade in Meerkerk; starten bij Lexmond kan ook. De route is ongeveer 13 km. Honden moeten op sommige delen van de route aan de lijn. Lakerveld is te bereiken met de snelbussen 118 en 218 vanuit Utrecht en Gorinchem. Halverwege de polderweg Lakerveld ligt café Halfweg.

nagement en kon niet langer aanzien dat de vaarverbinding tussen Amsterdam en Keulen naatje was: soms deed een schip er wel twee maanden over. Willem I zette de grote ingenieur Jan Blanken aan het werk en liet geen middel ongebruikt om een groots en kostbaar plan tot uitvoering te brengen. Het Zederikkanaal (de naam Merwedekanaal is pas van 1892) zou gaan lopen van Vianen aan de Lek naar Gorinchem aan de Waal, ruim 32 km lang worden en drie sluisen krijgen. Bijna

anderhalf miljoen schatte Blanken de kosten van de aanleg; toen hij de vaarweg iets had versmald een ton minder. De koning vroeg de Kamer garant te staan voor rente en aflossing van een lening, een bedrag dat jaarlijks wel een ton kon bedragen. Het parlement, dat daarvoor al toestemming had verleend voor een staatslening van 57,5 miljoen gulden – waarvan zes miljoen voor de aanleg van het Noordhollandsch Kanaal – gaf keurde het wetsvoorstel af met 51 tegen 46 stemmen. Zelfs

de trouwe Oranje-aanhanger Gijsbert Karel van Hogendorp vond de financiële escapades te gortig. De koning bedacht een list en richtte het Amortisatiesyndicaat op, dat met het beheer van de staatsdomeinen werd belast en ook gronden kon verkopen en belenen. Het syndicaat stond onder leiding van de koning, de volksvertegenwoordiging kwam er niet aan te pas. Via ondoorzichtige manoeuvres ('financiële manipulaties' zou een economie-redacteur schrijven) werd het kanaal uiteinde-

lijk, met een kostenoverschrijding van 9 procent, toch aangelegd. Slim gespeeld van de koning, alleen viel het verkeer al heel snel tegen. Het kanaal is daarmee een fiasco geworden. Misschien zijn de laatste kilometers van de route, over het breedbemeten fietspad, illustratief. We zien slechts één bootje. Dan is Meerkerk nog een behoorlijk eind lopen, zeker met een winterse bui erbij. De hemel schreit boven Lakerveld.

HARO HIELKEMA

NIEUWE LITERATUUR VOOR LEESTAFEL EN ARCHIEF

- ◇ GRONDIG BEKEKEN *Lek - en Merwestreek 13e jaargang nr 4 december 1998.*
Een uitgave van de Archeologische werkgemeenschap in Nederland. In dit nummer verslagen van opgravingen in Brandwijk, Gijbelandsedijk 119/120 en in Zijderveld een verslag van het onderzoek in de woonheuvel "de Hoogt" en in Dordrecht een pand aan de Kuipershaven, voorts in Giessenburg verslag van een opgraving op het terrein van de voormalige melkfabriek.
- ◇ VERENIGINGSBLAD *Uitgave van Hist. Ver. Hoogblokland, Hoornaar en Noordeloos 15e jaargang nummer 2, december 1998.*
In dit nummer verslagen van lezingen die gehouden zijn en de Algemene Politieverordening van 1907 voor de Gemeente Hoogblokland. Voorts een artikel over het boerenbedrijf in de Waard.
- ◇ OUD GORCUM VARIA *Het tijdschrift van de Hist. Ver. "Oud Gorcum" 15e jaargang nummer 42, 3e exemplaar 1998.*
In dit nummer artikelen over: geschiedenis van de Herv. Gemeente, iets over notaris Boonzajer, verhalen over staal, de kaarsenmakerij van v.d. Mast, de Gorkumse molens, De Blauwe Toren, Het compagnieschap van Graswinkel en Krul in 1777-1781, de herkomst van de naam wipwatermolen.
- ◇ MEDEDELINGENBLAD *Uitgave van de Hist. Ver. Hardinxveld-Giessendam, 20e jaargang nummer 2 dd. dec. 1998.*
Dit nummer is hoofdzakelijk gevuld met artikelen over het 20 jarig bestaan van hun vereniging.
- ◇ DE KRONIEK *Verenigingsblad Geschiedkundige Vereniging Giessenburg-Schelluinen, 19e jaargang nummer 4 dd dec. 1998.*
In dit blad een artikel over een volksgenezer in Giessen-Nieuwkerk, een genealogie van Nanningh Jansz., een voornaam heer in de zeventiende eeuw, woonachtig in G-N, waar hij vele ambten bekleed heeft. Verder nieuwtjes van 75 jaar geleden over de plaatsen Giessen-Oudekerk, Giessen-Nieuwkerk, Peursum en Schelluinen uit de Gorkumse Krant.
- ◇ KWARTAALBLAD *Uitgave Hist. Ver. West-Alblasserwaard 17e jaargang, nr 4, dd dec. 1998.*
In dit nummer verenigingsmededelingen, 300 jaar familie Visser uit Papendrecht, de spoorweg ontsluiting voor de west Alblasserwaard zoals dat rond 1910 speelde. Verder een rapport van veldwachter De Boer over het ledigen van privaten in de sloot. En tot slot een leuk artikel over Lijsbeth Aerts, die in 1644 geboren is en later een ondeugend mens geworden is.
- ◇ HEEMSCHUT *2 maandelijks tijdschrift van de Bond Heemschut, 75e jaargang nummer 6 dd december 1998.*

Deze bladen komen in de leesmap van het bestuur. Wie wil mij, Aldert M. den Oudsten, tel. 601249, een middagje helpen om al deze bladen voor de leestafel te ordenen?

